

Gunnlaugur Sigurjónsson segist ekki óttast að þjónusta Læknavaktarinnar verði færð til heilsugæslunnar eins og símaráðgjöf hennar. Hún færist til heilsugæslunnar þegar líður á haust. Myndlag

„Við þurfum að lágmarki 80 manns til að vaktaálag á Læknavaktinni sé bærilegt en höfum aðeins 46. Við fáum ekki lækna á vakt og höfum brúað bilið í COVID með því að fá sérnámslækna inn. Þeir hafa bjargað okkur,“ segir Gunnlaugur Sigurjónsson, stjórnarformaður Læknavaktarinnar og framkvæmdastjóri lækninga þar. Breytist ástandið ekki, fjari undan starfseminni. Hann lýsir ástæðu manneklunnar.

„Álagið í heilsugæslunni er botnlaust. Læknar vinna langt fram á kvöld og komast því ekki til okkar,“ segir Gunnlaugur, sem einnig er læknir og einn eigenda sjálfstætt starfandi Heilsugæslunnar Höfða.

„Heilsugæslustöðvar eru gríðarlega undirmannaðar og það ástand mun versna. Ég hef því verulegar áhyggjur af Læknavaktinni en ekki að hún verði lögð niður af ríkinu heldur vegna mönnunarvanda. Fólk er örþreytt og treystir sér ekki á þessar aukavaktir,“ segir Gunnlaugur, en ríkið tekur í haust yfir símaráðgjöfina 1770 sem vaktin hefur veitt og setur til Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins. Hann er ósáttur við vinnubrögðin þar.

„Við eigum erfitt með að skilja

ákvörðunina og finnst ljótt hvernig staðið var að þessu. Aldrei var talað við okkur,“ segir Gunnlaugur. Málið sé ekki fjárhagslegt heldur óttist hann að sú mikla þekking sem safnast hefur innan Læknavaktarinnar með þjónustusímanum glatist.

„Verkefnið hefur sífellt stækkað. Fyrir COVID svöruðum við 60-80 þúsund sím-tölum á ári. Í COVID-fárinu fóru sím-tölin í 300.000 á ári.“ Þau fjórfölduðu mannaflann í svörun til að mæta þeim stormi. Hann hafi sérstakar áhyggjur af landsbyggðinni en þjónustan hafi dregið úr útköllum lækna á landsbyggðinni um 50% með sím-tölunum. Ekki hafi verið spurt um eðli sím-talanna í þessum breytingum.

„Nei, heldur aðeins um fjölda þeirra, en við teljum að það þurfi heilbrigðis-menntun til að svara um 80-90% af þessum sím-tölum.“

Oddur Steinarsson, framkvæmdastjóri Heilsugæslunnar á Kirkjusandi, segir að þau sjálfstætt starfandi hafi mörg áhyggjur af samráðsleysinu sem sýnt hafi verið í þessu ferli. „Einnig því að með þessu verður það í verkahring Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins, sem rekur 15 heilsugæslustöðvar í samkeppni við okkur, að þjónusta viðskiptavini okkar í gegnum síma.“

Hann segir að miðað við þessar

vendingar væri eðlilegast að skipta Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins upp. „Annars vegar að hún sinni stoðþjónustu við allar heilsugæslustöðvar og þróun þeirra. Hins vegar að hún reki sínar stofur.“ Hann hafi einnig, eins og Gunnlaugur, áhyggjur af auknu álagi á landsbyggðarlækna.

Oddur bendir á að sjálfstætt starfandi heilsugæslustöðvar komi afar vel út úr nýrri þjónustukönnun Maskínu fyrir Sjúkratryggingar Íslands. „Þær skipa 1., 2., 3. og 5. sæti af 19. Ég átta mig ekki á því af hverju við erum talin lakari kostur í að veita svona þjónustu.“

Ragnheiður Ósk Erlendsdóttir, framkvæmdastjóri hjúkrunar hjá Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins, segir undirbúning flutningsins ganga vel. „Allt ætti að verða klárt,“ segir hún. „Við erum með alla þessa þjónustu nú þegar. Við svörum um 500 sím-tölum og 300 í netspjalli á Upplýsingamiðstöðinni á dag og bætum nú næturvaktinni við. Þjónustan verður hraðbrautin inn í heilbrigðiskerfið og með þessum breytingum styrkjum við þá hugmynd.“

Oddur Steinarsson, framkvæmdastjóri Heilsugæslunnar á Kirkjusandi

Breyttar stjórnir aðildarféлага

Þórdís, Ragnar, Sólveig og Magdalena.

Þórdís Þorkeldsdóttir hefur tekið við stjórnartaumunum í Félagi almennra lækna, FAL, af Árna Johnsen. Ragnar Freyr Ingvarsson er nýr formaður Læknafélags Reykjavíkur. Hann tekur við af Guðmundi Erni Guðmundssyni. Með manna-breytingunum breytist einnig stjórn LÍ: Sólveig Bjarnadóttir kemur ný inn fyrir FAL, Magdalena Ásgeirsdóttir fyrir FSL og svo Ragnar Freyr fyrir LR.

Sigríður Lárusdóttir, Harpa Leifsdóttir, Bjarnþóra Egilsdóttir og Elsa Valsdóttir í efri röð. Jórunn Atladóttir og Guðmunda Elíasdóttir fyrir framan. Mynd/aðsend

Elsa og Jórunn huga að fæti Guðmundu Elíasdóttur sem náði landi fyrir hópinn í Frakklandi. Mynd/aðsend

Persónulegur sigur í söltu Ermarsundi

„Að synda yfir Ermarsundið gaf okkur þá tilfinningu að við getum hvað sem er. Það verður ekkert verkefni það stórt að ekki sé hægt að yfirstíga það,“ segir Elsa Valsdóttir, skurðlæknir

„Sundið tók á. Það var hrikalegt og æðislegt á sama tíma. Það er ekki hægt að lýsa þessari reynslu öðruvísi. Mér tókst að synda yfir Ermarsundið, sem gerir aðrar áskoranir léttari í lífinu,“ segir Elsa Valsdóttir, skurðlæknir á kviðarholsskurðdeild á Landspítala. Hún synti í boðsundssveitinni Bárunum með Jórunni Atladóttur sem einnig er ristilskurðlæknir á deildinni og fjórum öðrum þann 7. júní.

Með þeim tveimur voru Bjarnþóra Egilsdóttir, Harpa Leifsdóttir, Sigríður Lárusdóttir og Guðmunda Elíasdóttir. „Við erum fimmta íslenska boðsundssveitin sem klárar,“ segir Elsa. Sundið tók þær 16 klukkustundir og 4 mínútur. „Við syntum 54 kílómetra en loftlína Ermarsundsins er 33 kílómetrar,“ segir hún.

„Við erum enn að jafna okkur. Höfum synt smá og hlaupið smá. Svona sund reynir minna á líkamann en hausinn. Hann er númer 1, 2 og 3,“ segir hún og lýsir ströngum reglum. Þær hafi ekki mátt hjálpast að eða snertast milli spretta og urðu að vera klukkustund hver ofan í í einu. Matsmaður hafi verið um borð sem skar úr um hvort sundið væri gilt.

„Það þurfti sterkan vilja til að koma sér út í og halda sér ofan í 13-14 gráðu heitum sjónum í klukkutíma,“ segir Elsa. Passa þurfi að panikka ekki í svona erfiðum aðstæðum. „Við vorum að súpa sjó og hósta upp. Þetta var rosalega erfitt, skitkalt bæði í sjónum og í bátnum.“

Ölduhæðin hafi náð einum metra og aðstæður til sundsins svo erfiðar að tví-

sýnt var hvort þeim yrði hleypt af stað og hvort þær fengju að klára. Tveir af 6 hópum hættu við sund þennan dag vegna veðurs. „Við vorum harðar á því að láta reyna á þetta. Við erum jú Íslendingar og vitum að veðurspá er bara spá. Hún getur breyst hratt,“ segir hún.

„Við tókum stuttan fund á bryggju-sporðinum og ákváðum að ef okkur tækist ekki að klára, myndum við líta á sundið sem æfingu og fara aftur seinna. Sundið stóð tæpt allan tímann. Þegar fór að líða á var farið að hvesa. 66 gráður norður kraftgallarnir voru lífsbjörg um borð í bátnum,“ segir hún.

Fimm ár eru síðan Elsa tók fyrsta sjó-sundssprettinn. „Vinkona mín hafði reynt að draga mig í mörg ár. Mér fannst þetta fáránlegt. Af hverju að fara út í sjó þegar sundlaugar eru allt um kring. Síðan fór ég að heyra fleiri tala um að sjósund væri æðislegt og ég ákvað því að láta undan þrábeidninni og það varð ekki aftur snúið. Ég féll fyrir sportinu frá fyrsta sundi.“

Hópurinn var búinn undir allskonar veður á Ermarsundi. „En aðstæður voru töluvert verri en okkar svartskýnuðu hugmyndir höfðu verið,“ segir Elsa. „Helming leiðarinnar voru þetta frekar slagsmál við öldurnar en sund. Þetta var eins og að synda í þvottavél. Manni leið eins og við kæmumst ekki áfram. Vorum að passa að kastast ekki á bátinn því öldugangurinn var svo mikill,“ segir hún.

„Við fengum aldrei góðan kafla. Vorum alltaf með vindinn og ölduna í fanginu.“ Þær höfðu beðið lengi eftir sundinu, bókðu það í janúar 2019. „Og ég segi: Þetta var rosalegt en algjörlega þess virði. Tilfinningin að hafa klárað þetta er mögnuð. Geta horft til baka og sagt: Ég synti yfir Ermarsundið. Það er meiriháttar.“

Stefna að tillögum fyrir alþingi í haust

„Lykilatriði er að tryggja aftur traust í heilbrigðiskerfinu og auka öryggi sjúklinga og starfsmanna,“ segir Theódór Skúli Sigurðsson, formaður Félags sjúkrahúslækna. Hann er fulltrúi heilbrigðisstarfsfólks í hópi heilbrigðisráðherra sem metur möguleika þess að afnema refsiaþbyrgð heilbrigðisstarfsfólks vegna atvika.

Nefndin hefur nú fundað þrisvar og stefnir að því að gera tillögu að breyttum lögum fyrir haustþing. „Mikill hugur er í vinnuhópnum að klára málið,“ segir

Theódór en stefnt er að því að stofnanir beri ábyrgðina en ekki einstaklingarnir.

Theódór segir hópinn nú aðeins vinna að einni tillögu sem sett var fram í skýrslu um úrbætur frá 2015. Annar starfshópur sem stofnaður verður fyrir haustið vinnur í hinum tillögum skýrslunnar. „Hópurinn mun endurskoða ferlið sem fer af stað þegar alvarleg atvik verða innan heilbrigðiskerfisins.“ Theódór fagnar því að málið sé komið á skrið. „Ég vil þakka heilbrigðisráðherra fyrir að setja þessa vinnu í gang.“

Theódór Skúli Sigurðsson fulltrúi heilbrigðisstarfsfólks í starfshópi ráðherra. Mynd/gag